Núm. 202 **Abril de 2016**

la Burxa

Periòdic de comunicació popular de Sants i barris veïns

4.000 exemplars | Distribució gratuïta

Pàg. 3

Les lluites per l'Educació Pública

L'Assemblea Groga de Sants porta prop de 5 anys reivindicant l'Educació Pública gratuïta, democràtica, laica, coeducadora, inclusiva, no discriminatòria, catalana, i de qualitat. Entre els seus eixos trobem la lluita contra l'aplicació de la LOMCE, el tractament dels alumnes de P3 en aules cada vegada més massificades, a més de reclamar els equipaments educatius pendents al nostre barri. Enguany, celebren unes jornades que comencen amb la Diada, el 16 d'abril a l'Espanya Industrial, i que s'allarguen tres dijous més.

Pàg. 5

L'Hamsa, 20 anys daprenentatges col·lectius

El CSOA Hamsa va significar molt per a molts joves i no tan joves de mitjans dels anys noranta. Va ser, entre d'altres coses, un espai d'eclosió de l'okupació com a eina política d'intervenció, com a mitjà que permet consolidar l'enxarxat de centenars de col·lectius i discursos, radicals i de base, que treballen en àmbits necessàriament diversos però que comparteixen un mateix substrat: el feminisme, l'anticapitalisme, l'ecologisme radical, la contrainformació, l'antifeixisme, les lluites contra les presons, la lluita antirepressiva, l'alliberament sexual, per la lliure circulació de les persones, pel territori, i moltes altres.

Pàg. 12

Entrevista:
MÍRIAM

Membre del CSOA Hamsa

Suport mutu i autogestió en l'accés a l'alimentació

Aquests mesos ha nascut la Xarxa d'Aliments Reciclats de Sants, en la línia de moltes iniciatives que donen resposta a les necessitats d'alimentació des del suport mutu i que combaten el malbaratament alimentari qüestionant la sobreproducció inherent al sistema capitalista. Coneixem aquesta experiència i d'altres, com els horts comunitaris, respostes autogestionades que es contraposen al model assistencial del Banc dels Aliments.

Pàgs. 6-8

EDITORIAL

Fem barri, creem xarxes

Des de la Burxa, com a projecte que forma part del ric teixit associatiu, polític i cultural de Sants, us animem a participar de les jornades de l'Assemblea de Barri, que tenen per objectiu dotar al barri d'un espai de contrapoder organitzat, a partir de totes les propostes companyes que treballen des del carrer, coordinant-se per construir noves realitats.

Perquè les polítiques socials i urbanes també són les pràctiques diàries, les relacions que decidim tenir i els espais on es creuen les quotidianitats i es teixeixen.

Us animem, doncs, a debatre com es viu als carrers que trepitgem cada dia, a detectar necessitats i mancances i a construir espais de trobada, oberts a plantejar i replantejar tot el que es consideri oportú per fer del nostre entorn un barri comunal.

L'ALTAVEU

Cada dia és 8 de març

La Fondona, Sants

Són molt els anys que fa que durant la setmana del 8 de març es fan multitud d'actes o manifestacions per continuar impulsant les lluites feministes arreu del territori, doncs encara queda molt per arribar a una societat justa i equitativa. Desigualtats i discriminacions de tot tipus en el dia a dia i en molts espais, inclosos els alliberats, des d'on no ens n'escapem i no podem continuar girant l'esquena.

En aquest context, vam decidir organitzar unes jornades a Can Batlló, espai on participem des de fa més de 3 anys, amb la creació d'un fons específic dins de la biblioteca Josep Pons sobre lluites feministes, lgtbi i queer i amb l'organització de diferents actes durant l'any, a part de participar en el dia a dia de la creació d'aquest espai de transformació des de l'autonomia veïnal.

El passat 11 de març vam preparar un taller participatiu —desfent el gènere—, juntament amb l'Ateneu de Can Batlló, que tenia com a objectiu analitzar/trencar normes i estereotips que generen desigualtats de gènere, opressions i discriminacions als nostres entorns. Es tractava de construir un espai de confiança per pensar-nos com a col·lectiu que busca la transformació social i política. No obstant això, potser el primer pas d'aquesta transformació és veure que també necessitem canviar i deconstruir alguna cosa en nosaltres mateixes, però malauradament, en un sol dia són moltes les qüestions i les energies, però poc el temps i la profunditat que se li pot donar. Esperem, doncs, que pugui tenir continuïtat amb altres activitats que puguem fer o que altres individualitats o col·lectius organitzin; de fet, van anar sortint algunes idees. També en aquest taller vam aprofitar per presentar un projecte de cartelleria no sexista, elaborat amb la col·laboració de la impremta col·lectiva de Can Batlló, amb què pretenem aportar altres missatges als nostres espais i que convidem a compartir a als col·lectius que s'hi interessin.

Tot seguit, el dissabte 12, vam presentar l'"Acadèmia al carrer: sortint del calaix", iniciativa amb què busquem visibilitzar aquells esforços acadèmics que amaguen una llavor subversiva i feminista, emmagatzemats en arxius de les institucions, i publicats en revistes científiques especialitzades, o a webs universitàries: tesis, tesines i recerques diverses de les nostres companyes feministes que aniran aflorant de mica en mica en cada activitat que anirem organitzant. En aquesta ocasió l'eix temàtic girava al voltant de l'art i, comptàvem amb la participació de l'Elena Fraj, que presentava el treball Polítiques del fake: la ficció mediàtica com a mode resistència i emancipació, en Diego Marchante amb Transbutch: lluites fronterisses de gènere entre l'art i la política i, la Lucía Egaña amb Trinxeres de carn. Una visió localitzada de les pràctiques postpornogràfiques a Barcelona.

Finalment, a la nit, l'auditori de Can Batlló va acollir la festa feminista del dia de les dones, organitzada des dels feminismes autònoms de la ciutat amb el suport de la Fondona: festa per a dones, lesbianes i trans on compartir el riure, la disbauxa i les complicitats per (re)conèixer-se i agafar forces per afrontar el quotidià i les seves lluites. Sopar, cabaret i bona música van acompanyar la nit perquè… si no podem ballar, no és la nostra revolució!

Esperem, doncs, poder continuar contribuint de mica en mica al barri i a Barcelona amb aquestes activitats i d'altres encara per formular.

lafondona.wordpress.com
@LaFondona
lafondona@gmail.com

MICRO OBERT★ Envia'ns el teu escrit a *laburxa@gmail.com*

#migrantswelcome

Toni Piñeiro, Sants

Tots i totes som immigrants o Cap persona és il·legal són consignes per a moltes properes que és bo recordar avui. La solidaritat que ha despertat l'acollida de persones refugiades ha de ser una oportunitat per replantejar-nos què signifiquen les fronteres per a les persones que fugint de guerres, explotació, espoli o misèria intenten arribar a Europa. Aquests dies han emergit als grans mitjans de comunicació emotives imatges de les dures condicions de vida de les persones refugiades, però també del terror que es viu a les fronteres, un infern que fa anys que dura amb més de 25.000 morts i milers de desapareguts intentant arribar a les costes europees des de l'any 2000. Morts que no acabaran amb quotes de refugiades per país i amb ciutats refugi; morts que només acabaran si acabem amb les fronteres i amb tot el sistema de repressió i d'interessos que les manté.

L'àmplia i positiva solidaritat que ha despertat l'arribada de persones refugiades no ens pot fer caure en un discurs pervers —repetit per molts mitjans i institucions— en què les migracions es justifiquen segons quina sigui la seva causa. Acollim als que fugen d'una guerra —de fet, els que fugen de determinades guerres mediatitzades segons interessos geoestratègics—, però expulsem als que fugen de la devastació econòmica o de guerres silenciades. Oblidem als que malviuen en campaments a l'altra banda de la frontera sud, entre ells moltes persones síries que no entren a les quotes, com tampoc les persones que fugen de països com Eritrea o Sudán del Sud que porten anys de guerra i d'èxode.

La diferenciació entre refugiats i migrants és una nova frontera; amb quin dret podem dir que és legítim escapar d'una guerra però només per uns quants —no sigui que ens passem de la quota—, però la vida dels que malviuen en camps de refugiats, o les dones i infants segrestats, violats i explotats cada dia no són el nostre problema? Com tampoc representa que ho és la devastació econòmica causada per anys de capitalisme, de colonialisme i de neocolonialisme, que obliga a persones a marxar de casa seva perquè empreses estrangeres han destruït la seva pesca, s'han quedat amb les seves terres, les seves mines, els seus recursos... Precisament aquests no són benvingudes perquè les fronteres protegeixen aquest sistema. Fronteres exteriors, en les valles, en el mar o en els aeroports, però també fronteres interiors: les batudes, els CIEs i les deportacions.

És per això tant trist que Barcelona sigui ciutat d'acollida de persones migrades mentre continuen les batudes, les expulsions i el CIE segueix dempeus. Mentre les persones que sobreviuen o mal viuen amb la venta ambulant —una forma d'autogestió criminalitzada com a màfia— són durament perseguides i reprimides per uns antidisturbis de la Urbana que representa que havien de dissoldre's.

Ara que ens hem abocat en el #refugeeswelcome, hem de fer-lo nostre; construir una xarxa autònoma, de suport mutu per a les persones refugiades i per a totes les persones migrants, les que deixen enrere històries ja sigui d'empobriment, de repressió o de guerra. Però, sobretot, hem de qüestionar aquest sistema de fronteres que esclavitza a la majoria de la humanitat i donar suport a tots els moviments d'arreu de resistència a les agressions capitalistes i neocolonials.

Des de l'esquerra independentista

Des de sempre, hem vist com els nostres barris es movien amb força per reivindicar coses que per nosaltres eren molt valuoses. I no estem parlant de qualsevol cosa, no estem parlant envà. Aquells espais i projectes que donen contingut i activitat a Sants, com Can Vies, Can Batlló, el Centre Social, l'Assemblea de Barri… van ser construïts des d'una òptica col·lectiva i positiva, per contrarestar els escarafalls i desperfectes que el sistema capitalista ens havia deixat: dividint, menyspreant i marginant les joves. Però això s'ha acabat. Estem fartes de ser les últimes en aquest sistema de poder i explotació, cal recuperar allò que és nostre i que sempre ens havia pertangut. Som moltes, tenim força i tenim il·lusió. Recuperem la nostra dignitat.

Tenim ganes de canviar el nostre entorn immediat, millorar les relacions que ara per ara ens fan més individualistes i ens posen a l'abast dels tòpics i les velles crítiques, que només han servit per no acabar donant-nos la raó mai. El jovent som un agent de canvi molt potent, que fins ara estava força distanciat i mal cohesionat. Fa temps que ens estem organitzant i que volem anar més enllà, som molt ambiciosos. Volem aportar noves iniciatives regeneradores, que trenquin amb les ja establertes, abandonant els principis productivistes pels quals s'ha regit la societat envers el nostre territori. Definint-ho tot, com a invàlid o sense sentit, si no hi havia uns guanys materials darrere.

Unides, podrem combatre molt millor les dinàmiques d'opressió del poder adult i del patriarcat, massa esteses i massa vinculades com per separar l'una de l'altra. Volem ser lliures, des de l'autogestió i l'autoorganització, perquè som perfectament capaces per fer-ho, no ens equivoquem. Ens volem empoderar. Volem perdre la por. Volem ser tractades d'igual a igual per tothom, sense que ens infantilitzin, vingui de l'administració o vingui d'una persona del carrer. Potser no ens n'adonem, però juntes estem creant el Moviment Juvenil santsenc més gran i més preparat que mai.

Totes som o hem sigut joves, per això, ens involucrarem i no deixarem de lluitar fins que ho aconseguim. Tenim aquesta responsabilitat a les mans. Perquè ara es fa més necessari que mai tenir un espai propi estrictament juvenil. Tindrem maneres diferents de treballar, sí, però aquí rau el nostre objectiu de potenciar l'intercanvi de les realitats de joves existents, organitzats o no, per tal de fer més enriquidora la nostra experiència col·lectiva. Compartim més coses, de les que pensem. Ara, és el moment de tenir un Casal de Joves a Sants, des d'on fer política al carrer des d'una altra perspectiva, que sempre abans havia estat ignorada.

17 anys de lluita pel Casal de joves de Sants

Agus Giralt, Sants

Les importants lluites veïnals dels anys 70 al districte van permetre reconvertir antics espais industrials, que corrien el risc de caure en mans de l'especulació, en equipaments que mancaven als barris: escoles, poliesportius, biblioteques, centres cívics o fins i tot un gran parc, l'Espanya Industrial. Un dels pocs edificis que es va mantenir dempeus d'aquesta antiga fàbrica va ser la Casa del Mig. En aquell moment l'antiga casa dels amos de l'Espanya Industrial va acollir una ludoteca i un espai per als joves.

L'any 1999 el districte, dirigit per Pere Alcober, emprenia unes obres de manteniment a la Casa del Mig. Les vint entitats juvenils que compartien aquell espai van abandonar l'edifici amb la promesa que un cop acabades les obres, l'equipament els seria retornat. Però el retorn no es va produir mai. La Casa del Mig va ser reconvertida en dependències municipals i els joves del barri van quedar-se sense un espai que els servís de lloc de trobada i de referent. Amb aquests antecedents es fàcil de comprendre que molts joves des de finals dels noranta hagin optat per buscar en l'okupació oportunitats que els eren negades.

Des d'aquell moment la lluita per aconseguir un casal de joves de Sants ha anat ressorgint a cada nova generació de joves santsencs, sense que els partits al govern hi mostressin el més mínim interès. Així l'any 2004 diverses entitats de joves de Sants creaven la Taula de Joves, una plataforma que tenia com a objectiu principal aconseguir aquest espai tant desitjat i per ferho van organitzar jornades, accions de reivindicació i debats.

La Taula de Joves no va aconseguir el seu objectiu principal –un espai–, però sí que va servir per tal que entre moltes de les entitats de joves es comencessin a teixir complicitats que des de llavors han donat molts fruits. Potser l'àmbit més destacat és el de l'educació en el lleure, on totes les entitats de Sants-Montjuïc, més enllà de si eren esplais o caus i de si formaven part d'una federació o d'una altra, van crear una plataforma comuna des de la qual s'han desenvolupat iniciatives tant destacades com l'Acampasants. Una iniciativa que ha sigut reconeguda amb el Premi d'Educació en el Lleure de la Fundació Carulla.

Com és possible que joves que realitzen projectes que són reconeguts a nivell de Catalunya no tinguin un espai per seguir creixent i poder arribar a tots els joves? I és que la manca d'un Casal de Joves ha esdevingut un greuge comparatiu amb d'altres districtes. Sí a Nou Barris tenen tres casals de joves amb una població de 14.843 persones entre 15 i 24 anys com és possible que a Sants-Montjuïc amb una població 15.751 joves no hi hagi un sol casal?

Construïm el barri que volem de forma col·lectiva

Assemblea de Barri de Sants

El barri i la ciutat on vivim són organismes vius en constant construcció, destrucció i reconstrucció. Les forces que generen aquest moviment constant poden ser diverses. Una d'elles és la que pretén construir un espai delimitat i controlat en tots els aspectes. On tot siguin peces d'un engranatge d'una maquina de fer diners. Aquest és el model de ciutat de les elits, aquell que es construeix a base de privatitzar l'espai públic, d'ordenar la vida segons els interessos del capital. Aquell que reprimeix a qui s'apodera del seu espai de vida que són els carrers, qui controla que ningú surti de les línies que marquen els camins per on caminar. L'altre força que genera canvis és la de les persones que hi viuen. Els barris són l'exemple del trencament de les lògiques mercantils de la ciutat. Són l'espai de vida i de trobada. És des d'aquest des d'on hem de crear de forma col•lectiva una ciutat de barris.

L'Assemblea de Barri de Sants té una llarga trajectòria com un ens de construcció vers la dinàmica destructiva de teixit col•lectiu que és la ciutat capitalista en els seus diferents models, industrial, especulativa, marca comercial o parc temàtic turístic. El nostre barri ha estat capaç de generar fortes resistències a aquesta destrucció, visible en la llarga llista de lluites veïnals, el combat al feixisme, els centres okupats, i las innumerables lluites en tots els àmbits. L'ABS ha servit com a un espai de trobada, un punt de partida i una identitat col•lectiva per generar totes aquestes resistències. Però la resistència sempre ha estat el nostre trampolí per passar a l'ofensiva, la nostre pròpia construcció del barri.

Actualment creiem necessari seguir fent passos endavant. Després de molts anys on l'ABS ha estat només un espai de trobada i coordinació, en els últims mesos s'ha creat un espai permanent d'aquesta per dinamitzar-la i veure si hi ha la necessitat de treballar des d'una centralitat de barri. Amb aquest motiu s'han pensat unes jornades de plantejament del barri. Es vol visibilitzar les diferents lluites i iniciatives que hi ha al barri: l'Impuls Cooperatiu, les Festes Majors Alternatives de Sants, la PAH, el grup d'habitatge de Sants, el Casal de joves, l'Assemblea Groga, i la multiplicitat de projectes educatius alternatius, l'Escola Arcàdia, un incipient projecte d'escola per adults, Universitat Lliure, Xarxa d'Estudis per l'Autonomia, La Nau i Eines de Can Batlló. Totes aquestes lluites i projectes i molts altres formen part d'un projecte de barri comú que està en construcció.

Però volem a més crear espais de debat per generar entre totes les resistències que creiem necessàries per seguir construint el barri que volem. Per això també s'ha dedicat un espai a la temàtica laboral on poder abordar com generar un subjecte polític propi al barri en aquest camp. També hem volgut abordar la resistència que hem de generar al barri front l'expansió destructiva que representa la ciutat turística cap als barris.

Tot plegat les jornades són una carta d'invitació a la participació, implicació i organització col•lectiva.

abs.sants.org

Sobre la vigència de l'okupació

CSA Can Vies

Enguany celebrem que fa 20 anys de l'alliberament de dos espais que varen marcar punts d'inflexió en allò que avui en dia entenem com a okupa. Tot i que ambdós espais ja fa anys que varen desaparèixer, els dos varen deixar unes petjades molt profundes. El primer, nasqué i morí en el cor de la fera, en ple centre de la ciutat, a la Via Laietana, parlem evidentment del Cinema Princesa. En el segon cas, una fàbrica que feia anys que estava en desús prop del carrer comercial més llarg d'Europa i en el centre de Sants, parlem evidentment del CSOA Hamsa. L'ocupació d'espais abandonats és quelcom que ha existit des de fa segles, per cobrir necessitats, tant de camps per cultivar com de cases per viure-hi. Tot i algunes experiències de comunes i d'algun espai més o menys il•legal a la ciutat de Barcelona dels 70, la reivindicació d'espais okupats apareixia a finals del 1984 a Gràcia amb els okupapisos de Torrent de l'Olla a imatge del moviment squater d'Alemanya, Holanda o Anglaterra. Aquesta eina de l'okupació arrelarà amb força a la ciutat, arran sobretot del desallotjament del Princesa, però també arran de l'escola que suposava cadascun d'ells doncs feien de germen per a nous. Molta gent experimentava en aquests espais noves formes de fer, pensar i lluitar que no veia possibilitat de desenvolupar en altres llocs.

Érem filles de la Transició que esdevingué transacció i les falses promeses de llibertat morien en ser reprimides o absorbides per aquells que varen prendre posicions per aconseguir omplir les cadires que anaven quedant buides. I avui, immerses en ple segle XXI, com predeia aquell tango Cambalache, poc han canviat les tornes. Una nova crisi del capitalisme ens ofega i es cruspeix les engrunes que un dia varen ser la panacea d'allò que varen etiquetar com social-democràcia. El procés és prou conegut, l'estat ens deixa de donar l'almoina amb què fins ara pretenia amansir les feres. Ara d'aquest repartiment de la dosi de soma diària se n'encarreguen empreses privades que ja ni tan sols ofereixen els serveis que se'ls suposava sinó que a més en fan negoci amb ells i, en conseqüència, de les nostres vides. Tot s'ha mercantilitzat, tot té un preu i un valor a l'ús, desposseint-nos fins i tot dels que en són d'origen natural i minvant la nostra capacitat d'autoabastiment, transformant-nos així en usurpadores d'allò que és nostre. Haurem de pagar per tenir llum produïda pel sol com ja paguem per l'aigua del riu que bevem, o bé caldrà que seguim les seves directrius quan parim o quan volem educar a les criatures, o ens faran seure en cadires individualitzades amb vistes a les terrasses dels bars dels espais mercantilitzats o aïllades a casa consumint tele-escombraria...

Avui dia, són necessaris els espais d'aprenentatge, de socialització, de consciència, d'autogestió... Aquests 20 anys d'experiències de lluites han situat l'okupació no en un objectiu, que mai ha volgut ser, però sí en una eina on augmentar l'autonomia i l'empoderament de cadascuna de nosaltres.

La lluita per l'educació pública continua

Roser Mulet

Aviat farà 5 anys que l'Assemblea Groga de Sants treballa als nostres barris per garantir una educació pública de qualitat pel conjunt de la societat. I, aquest abril, un any més i per tercera vegada, està organitzant una jornada lúdica i reivindicativa per compartir i estendre les seves reivindicacions.

Entre els eixos de treball prioritaris, destaquen que cal evitar l'aplicació de la LOMCE. El departament d'ensenyament, malgrat les declaracions de rebuig únicament relacionades a la qüestió lingüística, està desplegant aquesta llei més que a qualsevol altra comunitat autònoma: proves externes a primària, ampliació de concerts a les escoles privades, supressió de funcions als consells escolars, selecció a dit de la direcció de centre.

També denuncien el tancament d'aules de P3 plantejat amb l'excusa del descens de natalitat i reivindiquen una reducció del nombre d'alumnat per aula. A més de reclamar els equipaments educatius pendents al nostre barri: una escola de persones adultes, escoles bressol i un nou edifici per a Can Mallol.

I segueixen treballant pel debat parlamentari de l'ILP d'Educació que es va presentar el juliol passat, avalada per més de 160 entitats de la societat civil i 95.000 signatures –el doble de les necessàries–. L'ILP proposa una nova llei del Sistema Educatiu a partir d'unes noves bases: una educació pública, gratuïta, democràtica, laica, coeducadora, inclusiva, no discriminatòria, catalana, i de qualitat.

La Diada, que es celebrarà el 16 d'Abril al Parc de l'Espanya Industrial, es farà a partir dels tallers i activitats organitzades pels centres, tot i comptar amb algunes col•laboracions d'entitats de Sants, com la colla bastonera, entre d'altres.

Tanmateix, enguany, no volen reduir-ho a una única jornada i per això han programat tres sessions més, per poder reflexionar i aprofundir en com seguir lluitant per la qualitat de l'educació pública. Malgrat que el calendari encara no està tancat, al llarg dels tres dijous següents al 16 d'abril –el 21 i el 28 d'abril i el 5 de maig–, tenen previstes les següents activitats.

En primer lloc, una xerrada sobre com introduir les metodologies actives i innovadores en els centres públics, a partir de dos exemples. Per una banda, l'experiència de transformació d'un centre de primària amb anys de funcionament. Per l'altra, la lluita per aconseguir un institut de nova creació, amb una metodologia innovadora, a l'espai de Germanetes, a l'Eixample.

En segon lloc, un fòrum a partir de la pel•lícula "La Força d'un Somni" en la qual es veu com la societat dels anys 70 es va organitzar per fer possible una escola diferent. I, finalment, gaudirem de la representació teatral que l'alumnat del Institut Lluís Vives ha realitzat sobre la Memòria històrica.

L'Hamsa, 20 anys vagant pels nostres carrers

CSOA Hamsa

El passat dijous 23 de març va fer 20 anys de l'okupació, al barri d'Hostafrancs, del Centre Social Okupat i Autogestionat Hamsa. Una estimada companya de La Burxa ens va demanar a algunes que vam formar part de la seva assemblea de la Hamsa que escrivíssim alguna cosa per publicar-la en el periòdic de comunicació popular de Sants, una de les apostes que comparteix amb l'Hamsa el cicle de lluites, tant que en bona mesura es va forjar entre les seves parets i les de Can Vies.

Encara que ens entestem moltes vegades en viure l'avui com si no hi hagués ni ahir ni demà, per a ubicar-nos al present cal entendre d'on venim; i fer aquest exercici, avui en dia, ens porta necessàriament a tot el que es va articular al voltant de l'okupació i els centre socials a partir, sobretot, de la segona meitat dels 90: allò que ha marcat la manera d'entendre, viure i fer política dels nostres àmbits propers.

Pensar en l'origen de la fàbrica okupada al març del 96 és reviure els debats d'aleshores, debats tant intemporals com la necessitat de tenir espais autogestionats, sense tutela ni control institucional, espais polítics –col•lectius, autoorganitzats, horitzontals– des d'on politizar-ho tot –des de les resistències a les polítiques neoliberals fins a les nostres pròpies construccions que tant condicionen la nostra manera d'estar a la vida–. Espais i processos on poder enfrontar la mercantilització progressiva de més i més aspectes de les nostres vides –i no resignar-nos a quedar atrapades en la pinça treball-oci com a màxima expressió de llibertat possible–. En definitiva, participar en l'articulació d'aquest entramat difús, delimitat més per unes pràctiques que per un clar cos ideològic i que van acabar constituint un subjecte polític autònom –d'una autonomia desendreçada sí, però també extremadament creativa i descarada–.

Aleshores ens trobàvem a la segona meitat dels 90 a Barcelona. Estàvem vivint la ressaca postolímpica, la posada en escena de la comunió absoluta entre el poder i el somni d'una classe mitja que aspira a viure immersa en un miratge de pau social, encara que fos a preu d'ignorar o criminalitzar qui en quedés fora o qui ho denunciés. La realitat comuna, però, és la de l'ofec en el corrupte oasi català, la immersió de ple en l'especulació i la bombolla immobiliària. Una realitat marcada per les retallades progressives en llibertats, en condicions laborals, en l'accés a unes condicions de vida dignes. Res de nou, lògica evolució del sistema capitalista.

És en aquest context que es produeix, per l'aposta de molta gent jove que sent que està tot per guanyar i que no hi ha res a perdre, l'eclosió de l'okupació com a eina política d'intervenció, com a mitjà que permet consolidar l'enxarxat de centenars de col•lectius i discursos, radicals i de base, que treballen en àmbits necessàriament diversos però que comparteixen un mateix substrat: el feminisme, l'anticapitalisme, l'ecologisme radical, la contrainformació, l'antifeixisme, les lluites contra les presons, la lluita antirepressiva, l'alliberament sexual, per la lliure circulació de les persones, pel territori, i moltes altres.

I és així que en un parell d'anys comencen a aparèixer centres socials okupats a tots els barris i ciutats que s'omplen d'una fresca vida política, artística i cultural. L'embranzida que dóna l'okupació, i posterior desallotjament, del Cine Princesa, l'existència d'altres espais alliberats encara més antics com la Vakeria a l'Hospitalet, la Kasa de la Muntanya o l'Ateneu de Cornellà, i la consolidació de l'Hamsa, fan que un important sector de gent força jove, provinent de l'àmbit llibertari i antiautoritari, de la insubmisió i l'antimilitarisme, de les lluites estudiantils i de barri, prengui i faci sentir la seva veu al carrer, usant contínuament la desobediència i l'acció directa com a eines de confrontació, i el suport mutu i la col•lectivitat com a eines per a la construcció d'un imaginari comú. En definitiva, mostrant als carrers, a les places i als barris discursos i pràctiques capaços de teixir xarxes i de trencar amb la lògica del pensament únic neoliberal.

No ens dóna per molt més l'espai que tenim per escriure, això només és una finestreta; en podríem obrirne un munt i parlar-ne des de tantes vessants compartides: des de tan bé com ens ho hem passat i tot el que que hem après plegades, a les pedres que hem anat trobant pel camí, les que ens han posat i les que ens hem posat nosaltres mateixes.

El millor de tot plegat és que, tot i el temps passat, aquesta és una història que segueix viva i present perquè l'okupació segueix sent una eina efectiva i utilitzada, perquè la major part dels seus protagonistes seguim vius i apostant pel valor subversiu i transformador del col•lectiu i el comú, perquè, encara que difosa, seguim reconeixent-nos en aquesta amalgama diversa i heterogènia que conformen les nostres pràctiques, les que provem que siguin radicals, de base i autoorganitzades.

Per acabar, volem recordar a aquelles que ja no estan entre nosaltres i han format part de tot això: el Joan, la Mercè, el David, el Roger, l'Ori, l'Edu, el Pablo… Va per vosaltres companys i companyes!!!!

Taller de sexualitat infantil a la Nau LA NAU

El Banc dels Aliments: alimentar les grans empreses del sector

Gemma Parera

Els Bancs dels Aliments són estructures que han crescut amb la crisi amb la funció de recollir aliments per redistribuir-los entre persones "pobres". Funcionen de forma institucionalitzada i centralitzada —han d'estar registrats a la *Federación Española de Bancos de Alimentos*—, i a través d'un missatge de compassió el que més alimenten són els beneficis de les grans empreses del sector agroalimentari.

La Fundació Banc dels Aliments de Barcelona està situada al carrer Motors 122, al barri de la Marina, al Districte de Sants Montjuïc. El seu magatzem queda a prop dels nostres barris, però les seves pràctiques són, sovint, més desconegudes. L'any 2008 el Banc dels Aliments de Barcelona va atendre a 57.381 persones i el 2014 —segons les últimes dades publicades— van ser 152.489, gairebé el triple.

Segons la Fundació "el principal objectiu és recuperar els excedents alimentaris i distribuir-los entre les entitats locals per a que els facin arribar a les persones necessitades". Així, una de les principals accions que el Banc s'atribueix és "la lluita contra el malbaratament i la fam més propera". Però si ens parem a analitzar l'activitat del Banc d'Aliments veiem que difícilment combat el malbaratament alimentari i la fam, sinó al contrari, ajuda a reproduir-les.

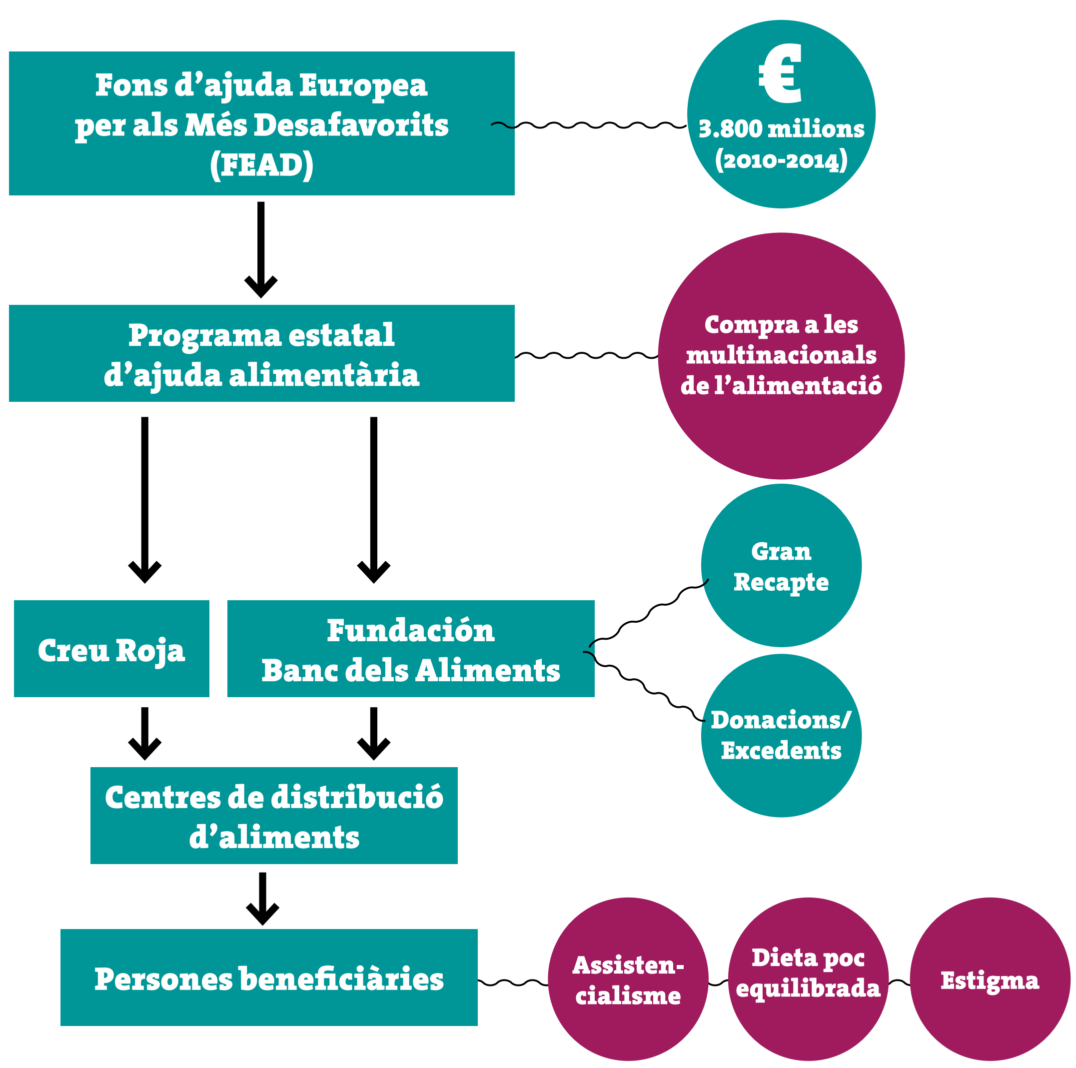
Fons socials de la UE per a combatre la pobresa alimentària, en benefici de les multinacionals de l'agroalimentació

Gairebé una quarta part dels aliments que gestiona el Banc dels Aliments de Barcelona procedeix de la compra d'aliments amb fons socials de la Unió Europea. A través del Programa operatiu d'ajuda alimentària, —un programa estatal cofinançat en un 85% pel Fons d'ajuda Europea per als Més Desafavorits (FEAD), amb un pressupost de 3.800 milions d'euros pel període 2014-2020) i en un 15% per pressupostos estatals—, es compren aliments de forma centralitzada, en grans quantitats i en base a certes característiques: calories barates, fàcils d'emmagatzemar i transportar, i amb llargs terminis de conservació en condicions ambientals, a través d'un concurs públic que valora, en primer lloc, la capacitat productiva i financera de l'empresa, el que beneficia a les multinacionals de l'agroalimentació.

Així, les ajudes socials de la UE per combatre la pobresa alimentària acaben servint per comprar suposats "excedents" a les grans corporacions i eixamplar els seus beneficis, ja que la indústria ja hi compta quan produeix i continua generant excedents. Es fomenta que hi hagi sobreproducció i s'enforteix i es legitima un sistema alimentari caracteritzat per un control de la cadena alimentària per unes poques grans multinacionals de l'agroindústria i la Gran Distribució Alimentària, les quals, en condicions d'oligopoli, destrueixen el teixit productiu i el comerç local, provoquen malnutrició i fam, —sobretot als països empobrits—, i malalties relacionades amb l'alimentació. A més, promouen, a través dels seus sistemes de producció i distribució, el malbaratament que precisament el Banc d'Aliments diu voler combatre.

Aquests aliments comprats amb fons socials europeus es subministren a les Organitzacions Associades de Distribució (OAD), que són els Bancs d'Aliments i la Creu Roja, els quals els emmagatzemen i distribueixen a les Organitzacions Associades de Repartiment autoritzades (OAR), és a dir, els centres de distribució d'aliments locals que reparteixen els lots de menjar. Per tant, tot aquest sistema té unes grans despeses de transport i d'emmagatzematge que l'any 2013 van ser de 0,9 i 1,6 milions d'euros, respectivament, per al conjunt de l'estat —segons dades del Fons Espanyol de Garantia Agrària, 2013—.

Una dada significativa de la vinculació del Banc dels Aliments de Barcelona amb les empreses agroalimentàries mostra el fet que l'actual president de la Fundació, Eduard Arruga, ha estat també directiu de Cereal Partners Espanya, filial del grup Nestlé. I l'anterior president, Antoni Sansalvadó, havia estat directiu i accionista de l'empresa Áreas y Serunión, filial de la multinacional Elior, líder en el sector de la restauració col·lectiva.

El Gran Recapte, augment de ventes als supermercats

Una mica més d'una quarta part dels productes del Banc dels Aliments de Barcelona provenen de donacions, i especialment, del Gran Recapte de Nadal que enguany —segons dades del propi Banc dels Aliments— va recollir 4.642.000 quilos en la campanya del 27 i 28 de novembre. És a dir, va generar als supermercats un increment molt significatiu de les ventes i, per tant, una part del cost del producte es desvia ja des de l'inici del seu objectiu solidari, "donar aliments a la gent que ho necessita", per augmentar els guanys de la cadena de distribució.

Fent negoci de la donació d'excedents alimentaris

Gairebé la meitat dels aliments que es gestionen des del Banc dels Aliments de Barcelona prové de la recuperació d'excedents —Mercabarna, supermercats...—. El mateix Banc dels Aliments assenyala en la seva pàgina web alguns dels beneficis que suposa per a les empreses donar excedents: "eliminar despeses directes de l'stock i despeses de transport a les deixalleries", i especifiquen que "el valor de la donació, certificat pel Banc dels Aliments, és una despesa fiscalment deduïble". Per tant, a més de "millorar la imatge corporativa", les empreses s'estalvien despeses de destrucció d'excedents i obtenen beneficis fiscals.

Dieta poc equilibrada

Si bé la majoria dels productes que trobem al Banc dels Aliments prové i reprodueix un model agroalimentari controlat per unes poques corporacions empresarials, que no afavoreix ni als productors ni al comerç local, caldria analitzar, d'altra banda, si acompleix la seva finalitat d' "acabar amb la fam i la malnutrició de les persones que en són beneficiàries".

Cal tenir en compte que el Banc dels Aliments és una estructura centralitzada on es recullen preferentment aliments amb llarg termini de conservació —pastes, galetes, arròs, llet...—, amb una presència molt ínfima d'aliment fresc. És a dir, productes que no són adequats per proporcionar la dieta equilibrada que es requereix per combatre la malnutrició. Precisament, l'empobriment genera problemes de malnutrició per dietes amb excés d'hidrats de carboni i escassetat de productes frescos; un problema que el Banc dels Aliments, més que solucionar, contribueix a reproduir.

Assistencialisme i estigma

Els aliments que recull el Banc dels Aliments es porten als centres de distribució d'aliments, la majoria gestionats per entitats religioses i benèfiques, —bàsicament Càrites, Creu Roja i l'Església Evangèlica—, que també es nodreixen de donatius d'empreses locals o de veïnat, i del pressupost municipal. De fet, en cada territori hi participen entitats diferents i hi ha diversos graus i models de col·laboració amb l'administració local, però generalment acaba sent una prestació de serveis socials "en espècie" molt estesa. A Sants Montjuïc diferents parròquies fan de centres de distribució d'aliments, on es deriven persones usuàries de serveis socials.

Un dels problemes que aquest sistema genera, segons expressen professionals de serveis socials bàsics de diferents municipis, és que es tracta d' "un recurs assistencialista: la persona beneficiària és un subjecte que rep passivament un ajut i té poc o cap marge per escollir el que menja". A més, es genera "risc d'estigmatització", sobretot quan hi ha cues per a la recollida d'aliments. Així, una usuària d'un centre de distribució d'aliments afirma que "no és agradable anar-hi, em cohibeix, dic a les meves filles que anem a comprar perquè no les assenyalin".

Tot i aquesta lògica assistencialista que tendeix a cronificar les situacions d'empobriment, cal dir que, en un context de grans dèficits del sistema de protecció social en garantia de rentes, els centres de distribució d'aliments han esdevingut un dels pocs recursos que tenen les persones sense ingressos o amb pocs recursos econòmics per accedir a l'alimentació —tot i que no a cobrir les necessitats alimentàries—.

També cal destacar que en el Banc dels Aliments de Barcelona participen 219 persones voluntàries i moltes més ho fan als centres locals de distribució d'aliments, el que mostra l'esforç de moltes persones per intervenir directament i buscar solucions a l'impacte de la pobresa. Tot i així, la diferenciació de rols entre professional o voluntari —donant— i beneficiari —receptor—, pot generar jerarquia, dependència i incomprensió, i reproduir estereotips sobre la pobresa. Així, Albert Sales explica en un article com una voluntària es queixava de que hi ha persones que "obren la bossa, i ens tornen coses, gairebé sempre mongetes i cigrons", sense entendre que moltes persones no es poden permetre el cost energètic de cuinar aquests productes.

> A través del Programa operatiu d'ajuda alimentària es compren aliments de forma centralitzada

> L'empobriment genera problemes de malnutrició per dietes amb excés d'hidrats de carboni i escassetat de productes frescos

> La persona beneficiària és un subjecte que rep passivament un ajut i té poc o cap marge per escollir el que menja

SUPORT MUTU I SOBIRANIA ALIMENTÀRIA

Neix la Xarxa d'Aliments Reciclats de Sants

Xarxa d'Aliments Reciclats de Sants

Feia mesos que pel barri es comentava la idea d'engegar una xarxa d'aliments, inspirada en les que ja funcionen amb èxit al Banc Expropiat de Gràcia i a l'Eixample. Finalment, el passat mes de novembre, un grup de veïnes del barri va fer els passos necessaris per trobar un espai a Can Batlló on posar-la en marxa. Allí podríem reunir-nos en assemblea i guardar en capses i neveres els aliments que reciclàvem setmanalment. Moltíssims aliments.

El primer pas va ser, és clar, apropar-nos a les botigues dels mercats i comerços del barri per presentar-nos i explicar el que volíem fer i per què. Amb les nostres octavetes impreses, ens va sorprendre el bon acolliment de la proposta i ben aviat teníem muntada una ruta que ens repartíem entre les poques que érem dos dies per setmana. Tant el carro de la compra que portàvem com les cistelles de les nostres bicis acabaven sempre plenes fins dalt. Ens adonàvem que es llençava diàriament molt més menjar del que nosaltres podíem assumir, i que necessitàvem arribar a més gent que volgués participar a la xarxa.

Amb el nostre primer pica-pica popular durant la fira de nadal de Can Batlló cuinat amb aliments reciclats, els cartells que vam repartir pel barri, i els dolços i pa que regalem cada dimecres al bar del Bloc 11, la xarxa s'ha començat a conèixer. Avui dia som un grup més gran i heterogeni amb ganes de créixer i ser-ho encara més, amb moltes idees al cap per debatre i donar a conèixer el malbaratament alimentari que es dóna al nostre voltant i sobre com autorganitzar-nos fora de l'assistencialisme, qüestionant la sobreproducció inherent al sistema capitalista que al mateix temps aboca a una creixent part de la població a la pobresa i la malnutrició.

Ens reunim cada dilluns a les 20,30h en un local de Can Batlló, tot just passant l'arc d'entrada a l'esquerra. En assemblea oberta, organitzem les rutes de reciclatge entre les botigues, mercats i petits distribuïdors de la zona que ja ens coneixen. En acabar, repartim entre nosaltres els aliments recuperats. Com dèiem, són moltíssims i en podríem rescatar molts més! Convidem a tothom del barri i dels voltants a formar part de la xarxa per estendre-la, i continuar així teixint una alternativa social i solidària.

Ara per ara, preparem la presentació oficial de la Xarxa d'Aliments Reciclats de Sants el dissabte 9 d'abril a Can Batlló. Amb la Plataforma Aprofitem els Aliments farem un taller obert de cuina creativa sobre com aprofitar el menjar i, coincidint amb el segon aniversari del rocòdrom autogestionat, cuinarem amb els aliments recuperats un dinar popular. A la tarda projectarem el documental 'Sobreviure a la nevera', per finalment encetar juntes un debat sobre el malbaratament alimentari on també hi participaran el col·lectiu "De menjar no en llancem ni mica" i la Plataforma Aprofitem els Aliments.

Foto: Xarxa d'Aliments Reciclats de Sants

Foto: Mayu

Xarxa d'aliments de la Vila Gràcia:

Els embolics de la xarxa, reflexions entorn algunes de les nostres dificultats

Xarxa d'aliments de la Vila de Gràcia

La Xarxa d'Aliments de Gràcia és, a grans trets, un projecte col·lectiu d'accés a l'alimentació que, com tants d'altres col·lectius, s'enfronta a diferents dificultats i contradiccions. Prenent la seva trajectòria i mirant-la amb perspectiva, ens agradaria aprofitar aquest article per parlar precisament d'això, de dificultats i contradiccions. D'una banda, parlarem d'algunes que són internes i pròpies del funcionament de la Xarxa. D'altra banda, reflexionarem sobre algunes que són externes i estructurals.

"Si a tu no et cal… per què ho fas?"

Els obstacles externs sempre semblen més fàcils d'identificar —d'aquí neix la voluntat d'organitzar-se per denunciar el malbaratament dels aliments—, però no sempre són tan fàcils de combatre. Una de les primeres coses amb què topem és amb l'habitual identificació entre reciclatge i pobresa. Com que la compra és la forma més convencional d'adquirir aliments, se suposa que aquells que no opten per aquesta via és per impossibilitat i no per convicció.

Per tant, el reciclatge està associat a moltes connotacions pejoratives i a certa condició de mendicitat o pobresa. Ens agradaria desmuntar aquest mite i reivindicar la dimensió apoderadora del reciclatge com a opció voluntària d'accés al menjar. Abastir-se d'aliments que es llencen no implica manca de recursos, sinó que esdevé un recurs en sí, com a forma alternativa de satisfer aquesta necessitat. Reivindiquem el reciclatge d'aliments com una opció política a través de la qual satisfer una necessitat bàsica i creiem que ha de superar-se la visió generalitzada que vincula reciclatge amb pobresa.

De vegades, tenim la sensació que algunes botigues col·laboradores de la Xarxa consideren que fan una bona tasca donant-nos els seus excedents, però no s'identifiquen amb les persones que formem l'assemblea. En aquesta línia, en un dels dinars comunitaris, al convidar a una persona que treballa en una botiga propera al Banc Expropiat, va dir que no vindria al dinar perquè ella ja tenia diners, que no era pobra, donant a entendre que ella no tenia dret d'anar-hi. Sota aquest prisma sembla que només hi poden haver dos tipus de persones: les solidàries i les pobres, cosa que crea un estigma que justament conforma una de les bases d'aquest sistema que intentem canviar: l'assistencialime. Si a la Xarxa hem decidit organitzar-nos de manera col·lectiva per garantir aquesta necessitat és justament perquè no creiem que hi hagi d'haver diferents estatus entre les persones que poden pagar-se el menjar i les persones que no ho poden fer. No necessitem condescendència ni volem ser paternalistes. Totes les persones que formem part de l'assemblea de la Xarxa d'Aliments necessitem menjar i és a partir d'aquest punt comú que ens repartim torns i tasques per endur-nos una cistella de fruita, verdura i pa cada setmana. També som persones convençudes que el sistema actual de producció i consum dels aliments és injust i insostenible. Per això, a més d'organitzar-nos per accedir als aliments, també prenem partit en la vida política quotidiana del barri.

Precisament, creiem que una de les principals riqueses de la Xarxa és el fet que, en organitzar-nos a partir d'una necessitat comuna i bàsica, hi conflueixen persones més politizades i d'altres que potser no ho estan tant. Veiem com un punt fort el fet que l'assemblea es conformi de persones amb una trajectòria més activista i persones que no la tenen, ja que això equilibra i nodreix el grup. Per una banda, la Xarxa és una molt bona oportunitat perquè gent que no està politizada entri en contacte amb discursos i pràctiques que potser d'una altra forma no hauria conegut. Així, creiem que la Xarxa és un bon col·lectiu des del qual les persones poden iniciar-se o desplegar-se en altres moviments socials, un col·lectiu arran del qual es pot conèixer gent i discursos que obren camins cap a noves consciències o militàncies. Per altra banda, la gent més activista aprèn a replantejar les seves dinàmiques i a ajustar teoria i pràctica dins la complexitat de la vida quotidiana, cosa que els permet sortir de les bombolles que a vegades es creen en col·lectius on tothom té un perfil similar. Això permet retrobar la política del dia a dia més enllà de la teoria i les idees.

Suport mutu: de la teoria a la pràctica

Ens queda molta feina per fer pel que fa a

la relació i reconeixement mutu amb els comerços. La barrera que encara tenim amb la majoria d'ells ens porta també a reflexionar sobre un dels esculls amb què topem sovint: fer del suport mutu, base de la nostra manera d'organitzar-nos, una cosa real. Ens sol passar que els comerços accedeixen a donar-nos els aliments que els sobren, però no trobem la manera de prestar-los la nostra col·laboració. Així, lluny d'establir un suport mutu real, aquest gest seu es converteix en un acte caritatiu, que és justament el que hem volgut evitar en organitzar-nos de manera col·lectiva.

Sembla que hem aconseguit certa horitzontalitat entre nosaltres —organització assembleària—, però ens trobem esperant al tancament de les botigues sense intervenir en la seva tasca. Així doncs, veiem que, tot i que ens definim com un grup que treballa partint del suport mutu, no hem aconseguit que l'intercanvi sigui real amb una de les parts constitutives de la Xarxa i ens seguim preguntant com ho podem fer. Per intentar suplir aquesta carència algunes vegades hem fet regals a les botigues, com per exemple melmelades, bosses de roba o davantals, tot fet per nosaltres. Entenem, però, que això no deixa de ser un detall com a mostra de gratitud.

Tot i així, pensem que, malgrat el suport mutu no s'assoleix com voldríem amb els comerços, sí que es fa present internament entre els membres de l'assemblea. Dia a dia, es creen llaços de solidaritat, companyonia i coneixença entre nosaltres, que van molt més enllà de l'assemblea en si i del seu funcionament com a tal.

La participació com a repte

Una altra de les dificultats amb què ens trobem a nivell intern és en la participació o en la comprensió del projecte. La Xarxa és un grup gran i canviant. A vegades costa que l'assemblea sigui realment participativa, i caiem en alguns rols o inèrcies. Fer xarxa en un espai on conflueixen gents tant diverses a vegades no és fàcil. Alhora que és una riquesa, suposa un esforç en quant a superar algunes barreres. En aquest sentit, formar part de l'assemblea és fàcil ja que el grup és molt accessible, però entendre'n el projecte d'una manera integral i participar-hi activament a vegades es fa més costós. Així mateix, amb els comerços, a vegades no tenim clar si tots entenen la naturalesa del projecte.

Reciclatge sense abundància?

Una altra contradicció que ens sobrevola és el fet d'alimentar-nos de les despulles d'un sistema que, al cap i a la fi, voldríem eliminar. Aprofitem aquest punt per reflexionar sobre el caràcter transformador de reciclar. Entenem que el fet d'aprofitar els aliments que havien de ser llençats té un sentit de denúncia en sí mateix, però que això segurament no té una incidència en un canvi de les coses a nivell estructural. Així, topem amb una contradicció, ja que basem el nostre sustent alimentari en una cosa que no voldríem que existís: el malbaratament del menjar —una de les bases de la producció industrial d'aliments—. Això ens porta a reflexionar també quines són les condicions que fan possible que sorgeixi un grup com el nostre.

Si no visquéssim en un barri amb tants comerços i amb tantes possibilitats de reciclar menjar, ens hauríem plantejat aquesta opció? Si no visquéssim en un barri on veiem que hi ha gent que fa cua als menjadors socials per dinar, hauríem vist la necessitat de reciclar? Si no visquéssim en una gran ciutat on gairebé tot el producte de les botigues és de fora o de monocultiu, necessitaríem els diners o el reciclatge per alimentar-nos? En definitiva, si no visquéssim en una gran ciutat, massificada i capitalista, quin sentit tindria reciclar? Tindria sentit una Xarxa així en altres tipus d'entorns, zones rurals, pobles petits...?

Tot això ens fa pensar en la necessitat d'entendre el nostre col·lectiu contextualitzat en l'entorn en que ha nascut i on s'insereix.

A banda d'aquestes reflexions, creiem que tot i que no combatem aquest tipus de producció i distribució que considerem injust, reciclant, almenys no el reforcem. I si reciclant no es canvien l'estat de les coses, d'aquí la importància del suport mutu real. I també la importància del paper actiu que procura tenir la Xarxa, anant més enllà de la pròpia dinàmica de l'assemblea i el reciclatge. Per exemple, fent tallers amb instituts per conscienciar el jovent o campanyes de crítica a iniciatives assistencialistes com El Gran Recapte que sol fer-se en èpoques nadalenques.

Sigui com sigui, i més enllà del caràcter més o menys transformador de reciclar, el fet de fer-ho col·lectivament fa que teixim xarxa i establim un cert vincle de solidaritat entre nosaltres basat en l'autoorganització i, si ho aconseguíssim, també amb els comerços col·laboradors. I això ens permet, si més no, prendre consciència conjuntament i posicionar-nos davant una necessitat comuna.

Estan creixent moltes iniciatives per lluitar contra la pobresa alimentària sense caure en l'assistencialisme, potenciant el suport mutu, l'autoorganització de les persones que hi participen i atacant les causes estructurals de la pobresa en comptes de posar mitjans per "gestionar-la". També s'incorporen elements del paradigma de la sobirania alimentària que parteix del qüestionament profund del sistema agroalimentari, el model de desenvolupament i el sistema socioeconòmic dominants com a causa de la pobresa, la malnutrició i la fam. Presentem tot seguit algunes experiències de les moltes que estan sorgint o creixent, algunes d'elles als nostres barris.

FOTOS: Hort de Can Batlló

L'hort de Can Batlló

Marc Calafell

No som pas Sants, sinó veïns del barri de Sants. Només cal veure el curt d'aquest hivern Hortus interruptus per assegurar-se'n. També ens relacionem amb Hostafrancs i la Bordeta. Participa en el projecte gent d'arreu.

Homes, dones, joves, grans; absolutament diversos, imbricats, hem generat un espai col·lectiu. Amb el flux definit per algunes baixes i cada cop més nouvinguts, amb la dificultat de gestionar un grup humà, el seu component emocional, les diverses debilitats i fortaleses d'un grup heterogeni. Aquest hort és un hort, però sobretot un espai de trobada. On ens coneixem mentre aprenem a tocar la terra; allò que a la ciutat estava prohibit.

L'espai públic constitueix l'avantsala de l'àgora, l'espai de reunió i discussió. Si no hi ha un lloc on reunir-se, no hi ha posada en comú. A la ciutat pesa especialment aquesta absència. La seva disponibilitat és un abstracte distant. L'espai públic no és de ningú, tanta gent sent els carrers aliens com troba a faltar espais on realitzar les seves inquietuds. La manca de sobirania sobre l'espai és un monstre que allarga les seves mans fins al plat del dinar.

No dependre d'institucions és important. L'autogestió és un valor rellevant alhora que una opotunitat. Àpats populars, un cinefòrum sobre la diversitat funcional, i col·laborar en altres projectes. Aquestes activitats ens fan créixer; tant per la feina interna com per la obertura que impliquen respecte de qui no participa directament.

Hem fet nèixer un hort. Conrear la terra, plantar patates, regar, lluitar contra les plagues sense utilitzar verí. Aprendre què és un arpiot. Collir patates, mongetes, enciams i bledes. Prendre consciència del que mengem, quan tarda a créixer i quina és la seva època natural. La Tipuana tipu i la Robinia pseudoacàcia es diferencien per la flor; lliçons de vegetació urbana que ajuden a habitar la ciutat. A l'hort he après que els cogombres són dolços.

Horts comunitaris de Can Masdeu

És una experiència de gestió comunitària de la infraestructura hortícola de la Vall de Can Masdeu. Actualment, al projecte hi participa un centenar de persones de totes les edats i de procedències diverses que cultiven hortalisses de temporada per l'autoconsum. Es tracta d'un model mixt d'horts comunitaris: de les 35 parcel·les amb què està dividida la terra de cultiu, aproximadament la meitat són gestionades per persones a títol individual i la meitat són gestionades per grups d'entre tres i set persones. A més, hi ha, per una banda, la parcel·la que gestionen les 25 persones que viuen a la masia i, per altra banda, la "terrassa comunal", que és gestionada entre totes les integrants del projecte que s'hi volen implicar.

El funcionament és assembleari i per participar en el projecte cal respectar tres requisits: cultivar la terra segons els principis de l'Agroecologia, fer un ús actiu de la terra i participar activament en la dimensió comunitària del projecte —assemblees mensuals, jornades de treball comunitari, respecte dels protocols i normes que l'assemblea estableix per regular l'accés, l'ús i el manteniment dels recursos comuns, com ara l'aigua, la terra o els camins, cultiu de la "terrassa comunal", participació en els actes lúdics i les celebracions, etc.—. A més, la comunitat dels horts comunitaris participa activament com a tal en la vida associativa del Districte de Nou Barris.

Font: "Ja volem el pa sencer. Respostes a la pobresa alimentà ria en clau de Sobirania Alimentària" (abril 2015)mbres són dolços.

RACÓ HISTÒRIC

Darrera la façana

Marta Sánchez

Imagineu-vos que esteu caminant per la carretera i de cop i volta un aparador crida poderosament la vostra atenció. Els articles que conté, la composició, els colors, la il·luminació, tot és perfecte. Però després de creuar la porta us adoneu que aquella botiga no té res del que us ha embadalit, aquell aparador que us ha cridat com cants de sirena, no era més que un decorat. Si heu sentit algun cop aquesta sensació apliqueu-la a l'àmbit de l'arquitectura i més concretament al que sovint se'ns ven com rehabilitació, però que en realitat és obra nova.

En les últimes dècades s'ha estès un fenòmen d'intervencions que consisteixen en enderrocar l'interior d'un edifici, conservant només la seva façana. Aquesta pràctica, anomenada *façanisme*, no només ha permès fer desaparèixer interiors originals de cases, sinó que a més ha estat aprofitada com acció especuladora per part d'empreses immobiliàries. Els espais que s'han generat amb el buidatge d'aquests edificis han sigut aprofitats per fer nous pisos que, amb una façana original encara conservada, permetien incrementar el preu de venda.

El centre de Barcelona és ple d'exemples d'aquesta pràctica que ha convertit carrers sencers de l'Eixample en decorats propis d'un Port Aventura del modernisme, però que ha acabat amb els interiors d'aquestes cases. És aquest un conflicte difícil de controlar, que es troba en la frontera entre el públic i el privat. Una balança en que, com a mínim fins ara, les façanes han tingut molta més importància que la resta de l'edifici.

Però que és el què ha facilitat el *façanisme*? En primer lloc, la necessitat del desenvolupament urbà en els centres històrics per adaptar-los a les noves condicions de vida. En segon lloc, la condició de parcel·les i immobles com a propietats privades, i les continues petites reformes internes que han possibilitat que un bé patrimonial només pugui ser catalogat com a bé urbanísticament protegit amb element de façana com element destacable.

El patrimoni santsenc tampoc és una excepció. Si la gran economia, que en el fons és el que hi ha darrera del *façanisme*, amb el beneplacit de les administracions, no ha respectat ni tan sols un element com la plaça de Les Arenes, un magnífic edifici neomudèjar d'August Font i Carreras de l'any 1900, que entre moltes altres coses va ser escenari de la lluita que ens va fer guanyar les 8 hores, que no farà amb els edificis que van ser pensats per la gent humil de barris com el nostre. Passegeu per carrers com Valladolid o Melcior de Palau i veureu el *façanisme* en acció. Una pràctica que manté les façanes però que, en molts casos, permet a l'especulació substituir tot l'interior, habitants inclosos.

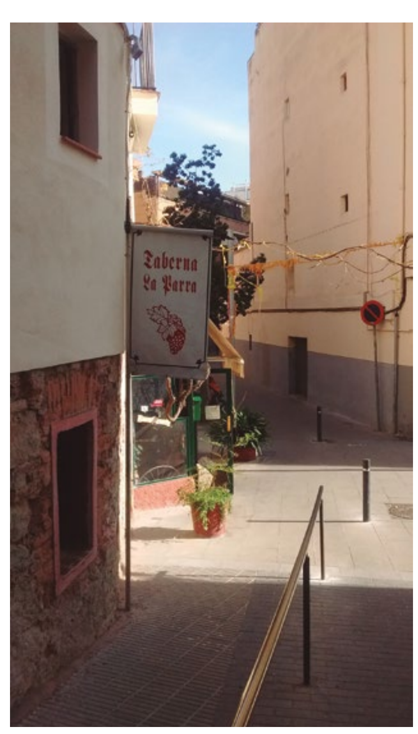
TASQUES CENTENÀRIES

Tradició amb majúscules a Hostafrancs

Jordi Peralta

Hi havia una època en què proliferaven els hostals i les tavernes destinades als cotxers, els quals, abandonant per unes hores els cavalls, assaborien sense coberts ni estovalles el plat calent del dia. Aquells temps de traginers i carruatges ja s'han fet fonedissos, però se'n conserva un petit reducte al carrer Joanot Martorell: La Parra. El mateix accés al restaurant, amb el carrer de reminiscències medievals i la particular façana com a excel·lent carta de presentació, n'accentuen el contrast amb l'entorn urbà i ens fan imaginar fàcilment els camps, les rieres i els safaretjos que envoltaven la zona fa un segle i mig.

La parra que dóna nom a la taverna sembla convidar els clients a demanar vi, però no és aquesta la gran aposta de l'establiment: la cuina tradicional catalana n'ha esdevingut, sense cap mena de dubte, l'estendard. Així doncs, a banda de les carns al punt, els cambrers en destaquen l'escalivada, les patates al caliu, l'esqueixada de bacallà i l'allioli fet a mà. Subratllen que mantenir la qualitat de totes aquestes menges amb segell casolà és l'objectiu essencial per sobreviure. I l'estan acomplint amb escreix, tal i com comenten diversos veïns que sovintegen l'indret: una garantia perquè aquest racó hostafranquí que acumula més de dos-cents anys d'història en pugui escriure dos-cents més.

FOGONS DE TEMPORADA

Pagesos, consumidors i territori

Núria May Masnou

Diuen que som el que mengem, però també som el que cultivem, collim, criem i elaborem abans de posar-nos-ho a la boca. També diuen que el dia que l'últim pagès desaparegui de la terra desapareixerà també la humanitat sencera. Si fem cas d'aquestes sentències, per què ens allunyem cada dia més de la vida al camp?

Segons dades del sindicat agrari JARC-COAG, de principis d'aquest 2016, la meitat dels pagesos de Catalunya han desaparegut en els últims 22 anys, els pagesos que tenen més de 65 anys representen gairebé el 40% del sector. Ells reclamen un pla de xoc, reclamen uns preus menys mísers en origen i una cadena agroalimentària més justa. Qui hauria de donar resposta? L'administració? La indústria? No sé fins a quin punt es pot comptar amb aquells que han fet del creixement il·limitat la seva praxis i lema a l'hora de gestionar la productivitat. Segurament la força recau en el consumidor, en nosaltres. Com fer-ho? Els inconvenients per comprar producte de proximitat, de pagès, i de temporada són coneguts, tot i que molts els xiuxiuegen amb la boca petita: diuen que són més cars, més difícils de trobar, requereixen comprar en ubicacions més llunyanes a casa o en determinats moments del dia que compliquen la gestió diària de les famílies, a vegades consisteixen en productes poc habituals que no sabem cuinar, etc. I sí, en part aquestes argumentacions són del tot comprensibles per a la majoria de nosaltres; però no podem oblidar que les nostres compres són polítiques, i que per molt que preferíssim tancar els ulls al comprar tomàquets a l'hivern en una gran superfície, sabem que poc probablement la nostra compra estarà afavorint als pagesos i a l'economia local.

Potser és que ens hem allunyat massa del camp, de l'hort, del bestiar, per recordar que tot allò que mengem requereix un esforç, el mateix que lícitament ens demanen els pagesos a nosaltres quan ens diuen que escollim el què comprem amb criteri. Aquest any la Generalitat, en el marc dels actes de l'any de la gastronomia a Catalunya, ha iniciat un projecte que porta per títol Benvinguts a Pagès. Aquest consistirà en un cap de setmana de portes obertes de diverses explotacions pageses d'arreu de Catalunya. La voluntat és que la gent del territori, i sobretot de Barcelona i de la seva àrea metropolitana, es desplacin i puguin conèixer aquells pagesos que cultiven, crien i elaboren tot allò que portem a la nostra taula. Serveixi aquesta iniciativa, finançada amb diner públic, perquè la gent prengui consciència de l'esforç que hi ha al darrera d'una producció agroalimentària, i s'il·lusioni, i li deixi de fer mandra, anar al mercat, comprar en origen, o simplement, informar-se millor de tot allò que compra per alimentar-se.

La meitat dels pagesos de Catalunya han desaparegut en els últims 22 anys

CINEMA

MUSTANG

de Deniz Gamze Erguven

Lancelot

Aquesta pel·lícula que va representar a França a la passada gala dels Oscars com a nominada a la millor pel·lícula de parla no anglesa, malgrat tractar-se de l'opera prima d'aquesta directora turca. Finalment, finalment no va guanyar el guardó però sembla que va estar molt a punt d'aconseguir-ho.

La història narra la dura transformació de la vida de cinc germanes adolescents òrfenes d'edats compreses entre els 12 i els 16 anys que passen de portar una vida alegre en un entorn rural de la Turquia profunda a veure com les seves vides passen a un estat carcerari ple de filferros i reixes. Tot això a causa d'unes suposades conductes immorals d'uns jocs innocents però que són considerats pels seus tutors (àvia i oncle) com un insult pel qual mereixen la seva reclusió.

És una pel·lícula molt vital i també molt dura però amb moments divertits que rebaixen la tensió d'aquest retrat d'una societat turca en la qual tot sembla ser pecaminós i digne de repressió. Gairebé com un testimoni documental.

El repartiment i especialment les actrius pràcticament debutants estan perfectes i molt naturals, el que fa el conjunt molt creïble i un retrat realista d'un costumisme diferent al nostre però amb el que fins no fa molts anys podríem trobar similituds amb el nostre.

Per tant pel·lícula molt recomanable i de visió necessària per conèixer la situació que encara pateix la dona en països en què podríem creure que aquests atavismes ja han estat superats.

MÚSICA

SHOWARMA I ELS FALAFELS

Elements. Kasba Music 2015

David Vázquez

Showarma és el nou projecte de Martí Vilardebò, fora bateria dels mítics Dusminguet. També des de La Garriga, ens ensenyen aquest treball estrenat a les acaballes de l'any passat i que actualment estan presentant en directe arreu del territori. Tot i la novetat, el disc porta coent-se des de fa més de 5 anys. Aquesta cocció es nota en el resultat final i és clau per entendre la seva transversalitat, on cada peça (o element) està posat en el lloc que toca. La veu i guitarra d'en Martí s'acompanya d'uns músics excel·lents (membre de Gertrudis o Warner Pa entre d'altres) que aconsegueixen facturar unes cançons rodones que caminen soles. Gran producció i treball de formigueta per aconseguir fer difícil trobar una cançó millor que l'altra. Així, "Febre", "No tenim por", "Així" o la cançó que tanca el disc "Diuen i diuen" són temes que atrapen, aixequen l'ànim i fàcilment et fan ballar o cantar-les a la segona escolta. És swing i és reggae, però també és son i és rock. És una barreja ben especial plena de condiments i missatges que et conviden a somiar.

HUMOR

AGENDA

Abril 2016

Del 8 al 30 d'abril
Exposició fotogràfica sobre Muñoz Ramonet
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

9 d'abril
2n aniversari del Rocòdrom autogestionat
11h a 14h Competició d'escalada
17h a 22h Finals
22h Concert i barra d'entrepans
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

9 d'abril
11h Presentació xarxa d'aliments
14h Dinar
16h Documental i debat
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

10 d'abril a les 19:30h
Concentració de Stop Mare Mortum de Sants Hostafrancs i la Bordeta en favor de l'acollida dels i les refugiades
Plaça de Sants

11 d'abril a les 10:30h
Taller de lectura: Democracia y lucha de clases en la antigüedad
Organitza: Bombera Indignats
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

14 d'abril a les 18h
Kfeta Jam Session
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

14 d'abril a les 18h
Taller d'iniciació a la serigrafia
Cal inscripció prèvia
Organitza Arts Can Batlló
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

15 d'abril a les 17h
Kfeta pel Casal de Joves
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

15 d'abril a les 19h
Xerrada: els Industrials durant el franquisme
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

16 d'abril a les 11h
Escoltem contes en anglès
Biblioteca Popular Josep Pons
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

16 d'abril a les 12h
Presentació publicació Perspectives 3
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

16 d'abril a les 16h
Projecció pel•lícula Molt soroll per no res i comentari
del llibre de William Shakespeare
Biblioteca Popular Josep Pons
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

16 d'abril
18h presentació de llibre Oikonomia: cuidados, reproducción y producción
20h Teatre-fòrum: Ser o no ser... qui decideix la qüestió?
Teatre de les oprimides Averlasailas
Organitza La Fondona
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

16 d'abril a les 18h
Xerrada a càrrec de la Plataforma de Suport Internacionalista a les detingudes del 27 de gener
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

16 d'abril a les 23:30h
Criss lethal dj (Heavy dels 80s)
Koitton Klub (Rossend Arús, 9)

17 d'abril a les 16:30h
Cinema: El nuevo Nuevo Testamento
Ateneu Llibertari (C/Maria Victòria, 10)

17 d'abril a les 18:30h
Cicle violència institucional, projecció No todo es vigilia, d'Hermes Paralluelo
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

17 d'abril a les 12h
Lo Petit Comitè Piròmans a l'iglú (hardcore en acústic)
Koitton Klub (Rossend Arús, 9)

21 d'abril a les 18h
Taller d'iniciació a la serigrafia
Cal inscripció prèvia
Organitza Arts Can Batlló
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

21 d'abril a les 19:30h
Dijous Ebrenc: el nou pla hidrològic i l'èxode rural a les terres de l'Ebre
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

22 d'abril a les 19h
Camins de l'exili
Organitza: alumnes del Lluís Vives
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

23 d'abril
11:45h Vermut, recital poètic i conta contes
14h Dinar vegetaria
16h Presentació del llibre Maternidades Subversivas,
amb l'autora Maria Llopis
Organitza: assemblea llibertària UB Raval
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

23 d'abril
Festa del Che
19h Xerrada sobre la situació dels Territoris Ocupats del Sàhara Occidental
20:30h Sopar de pintxos
22h Concerts
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

28 d'abril a les 19h
Recital poètic A tota veu
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

28 d'abril a les 21.30h
Impro com limón (teatre de l'improvització)
Guixeta inversa
Koitton Klub (Rossend Arús, 9)

29 d'abril a les 19h
Projecció del documental Después de Dios, Muñoz
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

30 d'abril a les 10h
Taller d'iniciació a la serigrafia
Cal inscripció prèvia
Organitza Arts Can Batlló
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

30 d'abril a les 11:30h
Activitat infantil i familiar
La Nau, espai de criança
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

30 d'abril a les 20h
Cabaret solidari amb Artescape 2016
Música, teatre, dansa...
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

Quin barri volem?

De les resistències a la construcció col·lectiva

Jornades de l'Assemblea de Barri de Sants. Plaça Josep Pons (Màlaga/Bonet i Moixí)

8 d'abril a les 18h
Quina festa majora t'agradaria?
Organitzem les FMAS entre totes

9 d'abril tot el dia
Primavera cooperativa
Fira d'Economia Social i solidaria de Sants

10 d'abril a les 12h
Construint noves maneres d'educar
Taula rodona amb diferents projecte d'educació alternativa

10 d'abril a les 18h
Lluitem contra la precarietat
Què és un sindicat de barri?
Debat amb la participació
de projectes semblants
i de sindicats combatius

16 d'abril des de les 9:30h
Festa per l'Educació Pública
Jornada lúdica i reivindicativa
Organitza: Assemblea Groga de Sants
Parc de l'Espanya Industrial

16 d'abril a les 12h
Lluitem per l'habitatge
Amb la participacio de la PAH i Grup d'Habitatge de Sants

16 d'abril a les 14h
Dinal Popular

16 d'abril a les 17h
Com afecta el turisme a Sants?
Volem una ciutat feta pels turistes
o per la gent que hi viu?

17 d'abril a les 18h
El paper de jovent
Identificar i reivindicar les necessitats pròpies del jovent

30 d'abril a les 11h
A l'arrel del problema, l'horta alliberada. Autogestió de l'agricultura i les places

---

AGENDA MENSUAl FIXA

ESPAI DE SALUT
Dilluns a les 20h
espaisalutcanvies@gmail.com
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

ARTS MARCIALS
Dilluns i dimecres de 17h a 19
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

TALLER DE IOGA
Dimarts a les 10h
Inscripcions a canvies@gmail.com
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

TALLER DE COSTURA
Dimarts de 18h a 20h
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

TALLER DE TEATRE
Dimarts a les 20:30h
CSA Can Vies (C/ Jocs Florars, 40-42)

ASSEMBLEA DEL CSA CAN VIES
Dimecres a les 19h
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

KAFETA DIJOUS MUSICALS
Dijous de 18h a 22h
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

ASSEMBLEA JÓVENS DE LES TERRES DE L'EBRE
Dijous a les 20h
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40-42)

JORNADES OBERTES DE TREBALL
Dissabtes a les 10:30h
CSA Can Vies (C/ Jocs Florals, 40¬-42)

PUNT D'INFORMACIÓ LABORAL
Dilluns de 18:30h a 21h
COS Barcelonès
Casal Independentista (C/ Muntadas, 24, baixos)

CLASSE DE IOGA
Diumenge a les 19h
Preu 5 euros la sessió
Casal Independentista (C/ Muntadas, 24, baixos)

BIBLIOTECA SOCIAL MATEO MORRAL
Dilluns de 17h a 20.30h
Ateneu Llibertari (C/Maria Victòria, 10)

TALLER DE LLENGUA DE SIGNES
Dilluns a les 19h
Ateneu Llibertari (C/Maria Victòria, 10)

ASSEMBLEA D'ACCIÓ LLIBERTARIA
Dimarts a les 20:30h
Ateneu Llibertari (C/Maria Victòria, 10)

HAMBURGUESERIA VEGANA
1r i 3r divendres de cada mes a les 21.00h
Ateneu Llibertari (C/Maria Victòria, 10)

GRUP D'HABITATGE DE SANTS
Diumenge a les 19.30h
Ateneu Llibertari (C/Maria Victòria, 10)

TALLER DE DIBUIX I PINTURA
Dimarts de 18h a 20h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

REUNIÓ COL·LECTIU ETCÈTERA
Dimecres de 19h a 21h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

ASSEMBLEA FAMILIARS ATUREM EL PARLAMENT
Dimecres a les 19h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

TALLER DE SALSA
Dimecres de 21:30h a 23h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

ASSAIG DEL COL·LECTIU DE TEATRE LA CUENTISTA
Dijous de 16h a 20h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

COOPERATIVA DE CONSUM PANXA CONTENTA
Dijous de 19h a 22h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

ASSAIG CORAL EL CORCÓ D'ALPS
Dijous de 21:30h a 23h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

ASSEMBLEA ESCOLA ARCÀDIA
Divendres a les 19h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

ASSEMBLEA ATENEU LLIBERTARI DEL POBLE SEC
Divendres a les 19h
Espai Obert (C/ Violant d'Hongria, 71)

CLASSES D'ANGLÈS PER INFANTS
Dimarts de 18h a 19h
Centre Social de Sants (C/ Olzinelles, 30)

TALLER DE IOGA
Dimarts de 19h a 20h
Preu: 2,90 euros per classe / 11 euros mensuals
Centre Social de Sants (C/ Olzinelles, 30)

ASSEMBLEA SALVEM LES PENSIONS
Dimecres de 18:30h a 20:30h
Centre Social de Sants (C/ Olzinelles, 30)

INICIACIÓ A L'ALEMANY
Dijous de 16:30h a 18h
Preu 20 euros mensuals
Centre Social de Sants (C/ Olzinelles, 30)

TALLER DE TAI¬TXÍ
Dijous de 19:30h a 21h
Preu 6 euros per classe / 25 euros mensuals
Centre Social de Sants (C/ Olzinelles, 30)

COLLA BASTONERA INFANTIL
Divendres de 18:30h a 19:30h
Cada 15 dies
Centre Social de Sants (C/ Olzinelles, 30)

BIBLIOTECA POPULAR JOSEP PONS (XARXA DE BIBLIOTEQUES SOCIALS)
Matins: dilluns, dijous, divendres i dissabtes de 10h a 13h
Tardes: dilluns, dimarts i dijous de 17h a 20h i divendres de 18h a 21h.
Tancat: dimarts matí i dimecres tot el dia
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

FUSTERIA COL·LECTIVA
Taller obert: dilluns de 10h a 13h i de 16h a 19h
Taller comunitari: dimarts de 10h a 13h i de 16h a 19h
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DELS MOVIMENTS SOCIALS
Dilluns, dimarts i dijous de 17h-19h
Per demanar fer consultes en un altre horari escriure a arxiudelaciutat@gmail.com

ROCÒDROM
Obert dilluns dimecres i divendres de 18h a 21h
Neteja col·lectiva dimarts de 18h a 21h
Dones escaladores dimecres de 10h a 13h
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

LA NAU, ESPAI FAMILIAR
Dilluns de 10:30h a 12:30h i de 17:30h a 19:30h
Dimarts a les 17:30h assemblea
Dimeccres de 17:30h a 19:30h
Dijous de 17:30h a 19:30h
Divendres de 10:30h a 12:30h
Dissabte d'11h a 13h
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

TALLER COL·LECTIU D'INFRAESTRUCTURES
Dimecres de 10h a 13h i dissabte de 10h a 14h
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

TALLER OBERT DE MOBILITAT
Dimecres i dijous de 17h a 20h
Divendres 10h-13h
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

MALABARISTES INEXTREMIS
Dimecres de 18h a 20:45h
Can Batlló (C/ Constitució, 19)

ESPAI ARTS
Taller de dibuix i pintura
Dijous de 10:30h a 13h
Can Batlló (Zona 11)

GRUP DE CONSUM ECONOMAT SOCIAL
Dimecres i dijous de 17h a 21h
Economat Social (C/ Jocs Florals, 157)

CLASSE DE IOGA
Dilluns i dimarts de 19:30h a 21h
Preu 20 euros mensuals pels socis/ 26 euros mensuals pels no socis
Economat Social (C/ Jocs Florals, 157)

Míriam

Membre del CSOA Hamsa

L'Hamsa va ser un Centre Social emblemàtic del barri de Sants que enguany hagués celebrat el seu 20è aniversari. Embrió de lluites i motor de revoltes, aquesta experiència segueix formant part del passat, present i futur del nostre barri.

La Míriam a la plaça de ciment que van construïr al solar on era l'Hamsa · VÍCTOR OBREGÓN

Elena Zamora

L'Hamsa s'okupa 4 anys més tard de la celebració dels Jocs Olímpics del '92. Consideres que el moviment d'okupació va ser una resposta al model de Marca Barcelona intensificat des d'aleshores?

Els Jocs Olímpics van ser un catalitzador d'un model de ciutat que de totes maneres hagués arribat. Sense ells també s'hagués donat la necessitat de resistència a les agressions de les polítiques neoliberals. L'okupació de l'Hamsa al març del 96 és una resposta a un model de ciutat, estupenda per als turistes i precària per als seus habitants, és una manera de denunciar l'agressiva especulació del sòl i una forma de resistència al sistema, és la resposta a una necessitat d'espai des d'on construir alternatives coherents amb la nostra manera de fer política.

L'Hamsa va ser un centre social amb objectius i aliances que projectaven la seva incidència més enllà del barri de Sants. Quins objectius albergava respecte a la quotidianitat al barri?

L'Hamsa, pot ser per les seves dimensions, va ser un centre social de la ciutat i de més enllà.

A nivell de barri el veïnat havia de conviure amb la dinàmica d'un centre social amb una sala de concerts, multituds de persones els caps de setmana i tot el que això implica (soroll, pixades). L'assemblea intentava gestionar aquestes coses per minimitzar-les, i no sempre era fàcil combinar-ho amb una agenda plena de col•lectius cercant l'espai. No costa d'imaginar que no tot el barri donés suport o s'impliqués en l'activitat de l'Hamsa, començant per l'escola que teníem al davant. És una realitat que no vam ser capaces d'establir una relació ni tan sols cordial amb aquell col•legi. I aquesta realitat convivia amb una altra, formada per veïns i veïnes que ens van acollir des del primer moment, que ens van donar suport i que col•laboraven amb "la causa": bars, fleques, botigues i parades del mercat d'Hostafrancs que ens guardaven el que tenien fins que ho passéssim a reciclar.

Quins eixos de lluita s'hi van desenvolupar amb més intensitat i què van aportar? Es van teixir aliances amb altres espais?

En els 8 anys que l'Hamsa va ser espai alliberat van passar centenars de col•lectius i projectes d'una gran diversitat de lluites: antifeixista, anticapitalista, feminista, antimilitarista, anti-repressiva, moviment LTGB, contra-informació. La relació de l'Hamsa amb les arts també va ser molt estreta: va ser escenari de molts grups de música, de companyies de teatre, de circ, maratons d'espectacles, cabarets, cinefòrums, i es van organitzar diverses exhibicions de graffitis, convertint les seves parets en una galeria d'art urbà i reivindicatiu. El tercer pis era la seu d'Art a Part, el taller d'artistes. També va ser un referent de l'oci alternatiu a Barcelona, un gran espai de festa que es manifestava lliure d'actituds feixistes i sexistes, on sabies que la teva birra omplia la caixa de resistència de qualsevol col•lectiu amb el que hi estaves d'acord. D'altra banda, l'Hamsa formava part de l'Assemblea d'Okupes i participava de l'organització de campanyes. Per donar uns quants exemples: els 12-O antifeixista, Jornada per l'Okupació del 98, la Setmana de Lluita Social "Trenquem el silenci" del 99, el Fotut 2004, les campanyes contra el Nou codi Penal, el 97 va ser seu del Encuentro contra el neoliberalisme promogut pels col•lectius zapatistes.

> Es resisteix sabent que no és l'espai el que s'està defensant sinó el que es fa dins

En el dossier de l'Hamsa es descriu l'espai com una eina de confrontació política. Què vol dir això? Què consideres que aquesta eina ha aportat al barri de Sants i al conjunt de moviments socials de la ciutat?

Vol dir que l'Hamsa és més que una fàbrica ocupada, reapropida. No és simplement un lloc físic, és un instrument que permet construir alternatives molt oposades, confrontades, a les que el sistema imposa. Allà tenien lloc pràctiques que posaven el dit en les llagues del capitalisme, que trencaven estereotips i que s'allunyaven de la tutela paternalista de l'Estat. El que ha aportat l'Hamsa no és fàcil d'explicar sense el context històric. L'Hamsa s'okupa en un moment clau per al moviment okupa de Barcelona, quinze dies més tard que el Cine Princesa. A Barcelona només hi ha dos espais okupats amb aquelles dimensions i amb aquelles possibilitats, i pocs mesos després només mantindrem l'Hamsa. L'Hamsa aconsegueix aturar el seu primer intent de desallotjament gràcies a la pressió popular, i aquest petit o gran èxit és un bon motor per donar força a un col•lectiu. L'aportació de l'Hamsa s'ha d'emmarcar dins d'aquest context determinat: aquells anys proliferen els centres okupats i l'okupació aconsegueix canalitzar una diversitat de lluites i moviments socials sota un mateix aixopluc, aglutinant col•lectius.

La data oberta de desallotjament va fer que la resistència dins l'espai s'allargués 128 dies. Per què es pren la decisió de resistir sabent que això suposa una gran inversió de temps i esforç? Penses que la campanya que va engegar Can Vies dos anys més tard es va nodrir de l'experiència de resistència viscuda a l'Hamsa?

Es pren la decisió de resistir per moltes coses: per dignitat, per no posar-ho fàcil, per aprofitar l'ocasió per seguir denunciant el model de ciutat que s'imposa, per defensar el projecte polític i social. És clar que és una inversió de temps i esforç, però la lluita sempre demana això, no? No vam fer una valoració en termes d'eficiència o econòmics. Es resisteix sabent que no és l'espai el que s'està defensant sinó el que es fa dins. El desallotjament era un atac, no a la nostra propietat, sinó a les nostres polítiques,era un càstig a la nostra dissidència. Recordant els medis que van utilitzar per desocupar-la o la protesta que va generar el seu desallotjament sento que la resistència no va ser en va. Can Vies i l'Hamsa van créixer juntes i de la mà, i la història de l'Hamsa s'entrellaça amb la de Can Vies. Però crec que cada okupació i cada desallotjament té les seves peculiaritats i encara que es tinguin referents històrics, cada centre social es nodreix únicament de la seva pròpia experiència. Can Vies té un context similar però no idèntic al de l'Hamsa. Entre altres coses, compta amb una plataforma social de suport més ampla. Recordem que l'Hamsa es va desallotjar el 2004, encara època de vaques grasses, quan només eren els "okupes" els que ens manifestàvem a crits contra la precarietat, sota la mirada de rebuig o indiferència dels barris. Allò de desallotjament, especulació i repartiment desigual sonava molt més aliè del que sona ara.

> Més que canviar-me, diria que l'Hamsa em va fer

L'Hamsa va ser un espai emblemàtic i referent per tota una generació d'activistes. A nivell personal, que diries que et va aportar a tu aquesta vivència? Et va canviar d'alguna manera?

L'Hamsa ha estat molt important en la meva vida. Fou com una escola, una espècie d'universitat on vaig aprendre a molts nivells, especialment en allò referent a fer política, política de veritat, de carrer, i a tastar els fruits de l'auto-organització i el suport mutu. El que suposa el treball col•lectiu i assembleari ho vaig aprendre a l'Hamsa. Van ser molts anys d'assemblees setmanals! Per altra banda, a l'Hamsa vaig establir relacions personals d'amistat molt fortes; la meva gent, la meva família surt de l'Hamsa. Més que canviar-me, diria que l'Hamsa em va fer. M'ha aportat vivències, lliçons i gent que m'acompanyaran la resta de la meva vida. També m'ha aportat una espècie de segell identitari. Em costa explicar-ho: em sento formant part d'un col•lectiu, molt ampli però concret, de persones que vam coincidir en els espais, en els moments i en els objectius. Em fa sentir bé reconèixer-nos i saber que tenim la força d'un col•lectiu. Des de fora es podria fàcilment posar una etiqueta: formo part d'una tribu d'okupes antisistema.

Què n'ha quedat de l'Hamsa a Sants?

Crec que molt, penso amb Can Vies, la Ciutat Invisible, l'Assemblea de barri, La Burxa, les Festes Alternatives... i en les arrels, veig la llavor de l'Hamsa. Tot i que ja fa 20 anys de la seva ocupació i gairebé 12 del seu desallotjament, som moltes les persones que encara estan en actiu que formem part de la 'generació Hamsa': persones que la van viure i van acumular experiència, que després s'emporten als nous projectes. Sants és un barri que porta a la seva història haver allotjat als seus carrers, durant més de vuit anys, l'Hamsa, un referent del moviment okupa i de les lluites antisistema; dubto que això pugui no deixar petjada.

La Burxa és un periòdic editat per un equip de redacció no professional que ens reunim esporàdicament al CSA CanVies (carrer Jocs Florals, 42). Si et vols posar en contacte amb nosaltres pots fer-ho mitjançant el correu electrònic (laburxa@gmail.com), el web (www.laburxa.cat) o els nostres perfils a Twitter (@laburxa), Facebook i SomSants.
No ens fem responsables dels articles d'opinió.
Publicació mensual.

En aquesta Burxa han col·laborat: Enric Adell, Amadeus, Oriol Barras, Àngel Bravo, Víctor Cebellán, Jaume Dis, Mercè Esteban, Jordi Esteban, Agus Giralt, Núria May Masnou, Elba Mansilla, Olalla Miret, Víctor Obregón, Jes Orquadi, Gemma Parera, Jordi Peralta, Sergi Rugrand, Marta Sánchez Nantera, Andrea Zan, Elena Zamora.

Acció Llibertària de Sants – assemblea els dimartsa les 20.30h – Maria Victòria, 10 | **Arran Sants** – www.arran.cat | **Assemblea Indignada de Sants** – acampadasants.wordpress.com | **Ateneu Llibertari de Sants** – Maria Victòria, 10 – www.ateneullibertari.info | **BarriSants** – www.barrisants.org | **Can Batlló** – Constitució, 19 cantonada Mossèn Amadeu Oller – canbatllo.wordpress.com | **Casal Independentista de Sants Jaume Compte** – Muntadas, 24 – cisjaumecompte.cat | **Castellers de Sants** – Comptes de Bell-lloc, 84 – www.borints.cat | **Centre de Documentació La ciutat invisible** – Riego, 37 – www.arxiu.laciutatinvisible.coop | **Centre Social Autogestionat Can Vies** – assemblea els dimecres a les 20h – Jocs Florals, 42 – www.canvies.barrisants.org | **Centre Social de Sants** – Olzinelles, 31 – www.centresocialdesants.org | **Colla bastonera de Sants** – collabastonerasants.wordpress.com | **Cooperativa de consum Faves Comptades** – Muntadas, 24 | **Cooperativa de consum Germinal** – recollida els dimecres de 20 a 22h – Rossend Arús, 74 – coopgerminal.coop | **Cooperativa de consum Panxa-contenta** – recollida els dijous de 19 a 21h – Violant d'Hongria, 71, 1 – panxacontenta.wordpress.com | **Coordinadora Laboral i Suport Mutu 15M** – coordinadoralaboral15m.wordpress.com | **Creación Positiva** – www.creacionpositiva.net | **Diables de Sants** – www.diablesdesants.cat | **El Tatanet Associació per la Criança Compartida** – eltatanetsants.blogspot.com.es | **Endavant Sants** – assemblea els dilluns a les 20.30h – Muntadas, 24 – www.endavant.org | **Espai Obert** – Violant d'Hongria, 71, 1 – www.espaiobert.org | **GuifiSants** – www.guifisants.net | **Jóvens de les Terres de l'Ebre** – assemblea els dijous a les 20h – Jocs Florals, 42 – www.jovensebre.org | **Koitton Club** – Rossend Arús, 9 – koittonclub.blogspot.com.es | L'Escletxa – www.lescletxa.cat | **La ciutat invisible** – Riego, 35-37 – www.laciutatinvisible.coop | **LaCol col·lectiu d'arquitectes** – Ciceró, 5 – www.lacol.org | **La Fàbrica de Sants** – Vallespir, 18 | **Negres Tempestes** – assemblea els dijous a les 21h – Jocs Florals, 42 – www.negrestempestes.org | | **Sants TV** – www.sants.tv | **Terra d'Escudella** – Premià, 16 – www.tdk.cat | **Universitat Lliure** – www.sants.unilliure.org | **Xarxa de Biblioteques Socials** – www.xarxabibliosocials.org